

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „კაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება4
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....5
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება7

ფინანსური ანგარიშგების შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა8
2. მომზადების საფუძველი8
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები24
5. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები25
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ26
7. კლიენტებზე გაცემული სესხები26
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....28
9. ძირითადი საშუალებები.....29
10. არამატერიალური აქტივები.....30
11. სხვა აქტივები და ვალდებულებები30
12. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე.....31
13. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე31
14. გადასახადები.....32
15. კაპიტალი35
16. პირობითი ვალდებულებები36
17. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან37
18. თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები.....37
19. რისკის მართვა38
20. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....47
21. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....51
22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....51
23. კაპიტალის ადეკვატურობა.....53

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2016	2015
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	7,599	22,282
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	83,261	21,152
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	95,090	108,602
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	91,880	123,320
ძირითადი საშუალებები	9	1,108	2,689
არამატერიალური აქტივები	10	2,060	2,024
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14	924	1,522
სხვა აქტივები	11	563	719
სულ აქტივები		282,485	282,310
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	12	131,681	161,929
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	13	46,024	21,288
გარანტიებისა და აკრედიტივების ანარიცხები		85	-
სხვა ვალდებულებები	11	1,411	912
სულ ვალდებულებები		179,201	184,129
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	103,000	103,000
გაუნაწილებელი მოგება/(აკუმულირებული დანაკლისი)		354	(4,527)
სხვა რეზერვები		(70)	(292)
სულ კაპიტალი		103,284	98,181
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		282,485	282,310

ხელმოწერილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2017 წლის 10 მარტს:

შაჰინ მამადოვი

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

ჩინგიზ აბდულაევი

ფინანსური დირექტორი,
დირექტორთა საბჭოს წევრი

8-56 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2016	2015
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		12,785	9,864
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		8,382	7,859
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		2,153	1,322
		23,320	19,045
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(5,949)	(5,741)
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		(784)	(168)
		(6,733)	(5,909)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		16,587	13,136
პროცენტიან აქტივებზე გაუფასურების ზარალის ანარიცხების შექმნა	7, 8	(1,010)	(3,541)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის შემდეგ		15,577	9,595
წმინდა მოგება / (ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებები		1,146	294
- საკურსო სხვაობები		(199)	300
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17	244	307
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		387	117
არასაპროცენტო შემოსავალი		1,578	1,018
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	18	(5,183)	(4,489)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	18	(4,309)	(3,721)
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 10	(2,098)	(1,824)
გარანტიებისა და აკრედიტივების გაუფასურების ზარალის (ანარიცხები)/ანარიცხების შემოზღუდვა	16	(85)	59
არასაპროცენტო ხარჯი		(11,675)	(9,975)
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე		5,480	638
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	14	(599)	1,624
წმინდა მოგება პერიოდის განმავლობაში		4,881	2,262
სხვა სრული შემოსავალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც ხდება			
გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების წმინდა არარეალიზებული მოგება/(ზარალი)		221	(562)
გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდებიდან წმინდა მოგების/(ზარალის) გადასახადით დაბეგვრის ეფექტი	14	1	(4)
წლის სრული მოგება		5,103	1,696

8-5ნ გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება / (აკუმული- რებული დანაკლისი)	სხვა რეზერვები	სულ კაპიტალი
1 იანვარი, 2015 წ.	103,000	(6,789)	274	96,485
წლის მოგება	–	2,262	–	2,262
წლის სხვა სრული ზარალი	–	–	(566)	(566)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	2,262	(566)	1,696
31 დეკემბერი, 2015 წ.	103,000	(4,527)	(292)	98,181
წლის მოგება	–	4,881	–	4,881
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	–	222	222
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	4,881	222	5,103
31 დეკემბერი, 2016 წ.	103,000	354	(70)	103,284

8-56 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2016	2015
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		21,074	18,975
გადახდილი პროცენტი		(6,522)	(5,680)
მიღებული საკომისიო		591	561
გადახდილი საკომისიო		(342)	(134)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან ზარალით შემცირებული რეალიზებული შემოსულობა		1,146	294
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(4,813)	(3,782)
გადახდილი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		(4,205)	(4,037)
სხვა მიღებული შემოსავალი		387	117
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		7,316	6,314
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ კლიენტებზე გაცემული სესხები		(49,840)	(2,470)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(46,506)	94,544
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე		22,243	14,837
სხვა ვალდებულებები		–	(204)
საოპერაციო საქმიანობაში (გამოყენებული)/საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(50,554)	64,386
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(40,151)	(139,946)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		74,994	90,432
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(118)	(280)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(308)	(466)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		34,417	(50,260)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		1,454	1,056
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(14,683)	15,182
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	22,282	7,100
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს	5	7,599	22,282

8-56 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „პაშა ბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 2012 წლის 17 დეკემბერს, როგორც საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში მოქმედი სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში „სებ“) მიერ 2013 წლის 17 იანვარს გაცემული საბანკო ლიცენზიით.

ბანკი იღებს ანაზრებს, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და სთავაზობს სხვა საბანკო მომსახურებას თავის კომერციულ კლიენტებს. 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი საქართველოში ერთი მომსახურების ოფისითაა წარმოდგენილი. ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0108, რუსთაველის გამზირი 15.

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის ერთპიროვნული მფლობელი იყო აზერბაიჯანული კომპანია ლსს „პაშა ბანკი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). ბანკის საბოლოო მფლობელები არიან ქ-ნი ლეილა ალიევა და ქ-ნი არზუ ალიევა, რომლებიც ბანკზე ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი კომპანიის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. აქციონერებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (შემდგომში „ლარი“), თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ბანკმა მიიღო ფასს-ისა და ფაისკ-ის შემდეგი ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2016 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის:

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ცვლილებები ბასს 1-ში „ინფორმაციის გახსნის ინიციატივა“

ბასს 1-ის ცვლილებები ბასს 1-ის არსებულ მოთხოვნებს განმარტავს და არ შეაქვს მასში მნიშვნელოვანი ცვლილებები. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ ბასს 1-ის არსებითობის მოთხოვნებს;
- ▶ რომ გარკვეული მუხლები მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში (ანგარიშგებებში) და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შეიძლება ცალ-ცალკე იყოს წარმოდგენილი;
- ▶ რომ საწარმოებს შეუძლიათ თვითონ გადაწყვიტონ, რა თანმიმდევრობით წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგებების განმარტებით შენიშვნებს;
- ▶ რომ მეკავშირე და ერთობლივი საწარმოების სხვა სრული შემოსავლის წილი, რომელიც აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით, აგრეგირებული სახით, ერთ მუხლში იყოს წარმოდგენილი, და იმ მუხლებს შორის გადანაწილდეს, რომლებიც შემდგომ რეკლასიფიცირდება ან არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში.

გარდა ამისა, ცვლილებები განმარტავს მოთხოვნებს, როდესაც წარმოდგენილია დამატებითი ქვეჯამები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (ანგარიშგებებში). ცვლილებები ძალაშია 2016 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ეს ცვლილებები ბანკზე გავლენას არ ახდენს.

ფასს (IFRS) 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“

ცვლილება განმარტავს, რომ მომსახურების კონტრაქტი, რომელიც შეიცავს გასამრჯელოს, შეიძლება წარმოადგენდეს ფინანსურ აქტივში მონაწილეობის გაგრძელებას. იმისათვის, რომ კომპანიამ დაადგინოს განმარტებითი შენიშვნების აუცილებლობა, უნდა მოხდეს გასამრჯელოსა და კონტრაქტის შინაარსობრივი შეფასება მონაწილეობის გაგრძელების შესახებ ფასს 7-ში მოცემული მითითებების მიხედვით. იმის შეფასება, თუ მომსახურების რომელი კონტრაქტები წარმოადგენს მონაწილეობის შენარჩუნებას, უნდა მოხდეს რეტროსპექტულად. ამის მიუხედავად, განმარტებითი შენიშვნები არ არის სავალდებულო ნებისმიერი პერიოდისთვის, რომელიც წინ უსწრებს ცვლილებების პირველად გამოყენების წლიურ პერიოდს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენება.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქალაქდებად ან გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარებისას და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკმა აქტივის შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

სესხები და მისაღები ანგარიშები

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქალაქდები ან გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქალაქდები. აღნიშნული აქტივები აღიარებულია ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგების და ზარალის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება სესხების და მისაღები ანგარიშების აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების შემთხვევაში, ასევე ამორტიზაციის პროცესში. სესხები და მისაღები ანგარიშები მოიცავს საინვესტიციო ფასიან ქალაქდებსა და კლიენტებზე გაცემულ სესხებს.

შემენის გზით წარმოშობილი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შეფასება

შემენის გზით წარმოშობილი სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შემთხვევაში, თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხდება ფინანსური აქტივიდან მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დისკონტირების მეშვეობით. შემენის ფასსა და სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში თავდაპირველი აღიარებისას მიღებული ნამეტი შემოსავლის/(ზარალის) სახით. ეს პოლიტიკა თანაბრად ვრცელდება მესამე მხარეებთან, დაკავშირებულ მხარეებთან, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან და აქციონერებთან გარიგებებზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ამ სესხებისა და მისაღები ანგარიშების შეფასება ასევე ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სამომავლო ფულადი ნაკადების პროგნოზის ცვლილებით გამოწვეული მოგება აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში კლიენტებზე გაცემული სესხების საპროცენტო შემოსავლის ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ყოველგვარი ზარალი აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ნაწილში.

ფინანსური აქტივების გადატანა

თუ გასაყიდად ფლობილის კატეგორიაში შესული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამიზნული, შესაძლებელია მისი გადატანა სამართლიანი ღირებულებიდან მოგების ან ზარალის მეშვეობით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაზე, თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის გასვლამდე;
- ▶ იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა გადატანილი იქნას გასაყიდად გამიზნულ ან დაფარვის ვადამდე ფლობილ კატეგორიებზე.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებსა და მისაღები ანგარიშებზე, თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე.

ფინანსური აქტივის გადატანა ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით გადატანის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ზარალის შემობრუნება. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება გადატანის თარიღისთვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებულ ღირებულებას, შესაბამისად.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას (გაგრძელება)

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ბანკი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- ▶ თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ბანკი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს;
- ▶ ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკი ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს შემოსულობას ან ზარალს მხოლოდ მაშინ, როდესაც მონაცემები გახდება ბაზარზე მოპოვებადი, ან როდესაც ინსტრუმენტების აღიარება შეწყდება.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგაქვითვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ კომპანიის და ყველა კონტრაგენტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკი თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. ფინანსური აქტივი ან ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად განიხილება მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მევაღე ან მევაღეთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სესხები და მისაღები ანგარიშები და კლიენტებზე გაცემული სესხები

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სესხებისა და მისაღები ანგარიშების, და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, ბანკი თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვანად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღრიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან ბანკისთვის არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, ეს აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა. გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის საშუალო მაჩვენებლის (მოცემული სექტორისთვის) შესაბამისად, რადგან ბანკს არ აქვს საკმარისი სტატისტიკური მონაცემები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ბანკმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი;
(ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომლებსაც აქვს გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

ბანკის სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და, შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი შედის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მუხლში.

იჯარა

საოპერაციო იჯარა – ბანკი, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური გარანტიები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება ფინანსური ანგარიშგების „სხვა ვალდებულებების“ მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მიღებული პრემიის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღრიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (ეხება გაუნაწილებელ მოგებას) და საგადასახადო კანონების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიაჩნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დაირიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
ავეჯი და მოწყობილობები	4
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	4
სატრანსპორტო საშუალებები	4
სხვა აღჭურვილობა	5
იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	4

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შექმნილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების 10 წლიანი ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და გასაყიდად გამიზნული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ახდენს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების დისკონტირებას წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

▶ *გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და აქტივების მართვიდან, მეურვეობის, ასევე სხვა მმართველობის თუ საკონსულტაციო მომსახურების საზღაურს. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

▶ *საოპერაციო მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო*

მოლაპარაკებების წარმოებისთვის ან მესამე მხარისთვის ტრანსაქციის თაობაზე მოლაპარაკებებში მონაწილეობისთვის (როგორცაა აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის ან ბიზნესების ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებები) მიღებული გასამრჯელო აისახება ამ ტრანსაქციის დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეულ სამუშაოებთან დაკავშირებული კომპონენტები აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში. ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისი თანმიმდევრობით იყო 2.6468 ლარი და 2.3949 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში, 2.7940 ლარი და 2.6169 ლარი 1 ევროსთან მიმართებაში და 1.4678 ლარი და 1.5374 ლარი 1 აზერბაიჯანულ მანათთან მიმართებაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის გამოცემულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა და რომლებმაც შეიძლება გავლენა მოახდინონ ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლისთანავე აპირებს. ხელმძღვანელობა არ მოელოა, რომ სხვა ახალი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ საბოლოო ვერსია, რომელიც ასახავს ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ყველა ფაზას და ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა მანამდე არსებულ ვერსიას. სტანდარტით დამტკიცდა კლასიფიკაციისა და შეფასების, გაუფასურებისა და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესები.

კლასიფიცირებასა და შეფასებას რაც შეეხება, ეს ახალი სტანდარტი მოითხოვს წილობრივი ინსტრუმენტებისა და წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გარდა ყველა ფინანსური აქტივის შეფასებას საწარმოს მიერ ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელის და ასევე ამ ინსტრუმენტებზე სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავისებურებების საფუძველზე. ბასს 39-ის შეფასების კატეგორიები ჩაანაცვლდება შემდეგით: სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში (FVPL), სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI), და ამორტიზებული ღირებულების კატეგორიები. ამასთანავე, ფასს 9 საწარმოებს საშუალებას მისცემს, რომ ის ინსტრუმენტები, რომლებიც შეიძლება შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, შეუქცევადად განსაზღვროს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუკი ეს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას მთლიანად აღმოფხვრის ან საგრძნობლად შეამცირებს. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომელთა ფლობის მიზანიც არ არის გაყიდვა, შეიძლება შეუქცევადად განისაზღვროს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, რის შემდეგაც მოგების ან ზარალის რეკლასიფიცირება აღარ მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვა მეტწილად იგივე დარჩება, რაც ბასს 39-ითაა გათვალისწინებული.

ფასს 9-ით ასევე ძირეულად შეიცვლება მიდგომა სესხის გაუფასურებისადმი. ეს სტანდარტი ბასს 39-ის განცდილი ზარალის მიდგომას ჩაანაცვლებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიდგომით, რომელიც მომავალზეა ორიენტირებული, და არა წარსულზე. ბანკი ვალდებული იქნება ყველა სესხისა და სხვა დებიტორული ფინანსური აქტივისთვის, რომლებიც არ არის მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული, ასევე სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის, შექმნას მოსალოდნელი ზარალის რეზერვი. რეზერვი დაეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც რეზერვი უნდა ეყრდნობოდეს ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. რეტროსპექტულად გამოყენება სავალდებულოა, თუმცა შედარებადი ინფორმაციის გადაანგარიშება არ მოითხოვება; გადასვლის თარიღზე (2018 წლის 1 იანვარი) ეფექტი უნდა აღირიცხოს გაუნაწილებელ მოგებაში. ფასს 9-ის მიღება სავარაუდოდ იმოქმედებს ბანკის ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე, მაგრამ გავლენას არ იქონიებს ბანკის ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებაზე. ჯგუფი არ მოელის მნიშვნელოვან გავლენას თავის კაპიტალზე, გაუფასურებასთან დაკავშირებით ფასს 9-ის მოთხოვნების შემოღების გამო, მაგრამ გავლენის მასშტაბის დასადგენად მას დასჭირდება დამატებითი დეტალური ანალიზის ჩატარება, რომელიც გაითვალისწინებს ყველა გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას, საპროგნოზო ელემენტების ჩათვლით.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

2014 წლის მაისში ბასსს-მა გამოსცა ფასს 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“, რომელიც ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ფასს 15 განსაზღვრავს შემოსავლის აღიარების პრინციპებს და გავრცელებს კლიენტებთან გაფორმებულ ყველა კონტრაქტზე. თუმცა, ფინანსურ ინსტრუმენტებისა და იჯარის თანმდევი საპროცენტო და საკომისიო შემოსავალი კვლავაც გასცდება ფასს 15-ის სამოქმედო არეალს და დარეგულირდება სხვა მოქმედი სტანდარტებით (მაგ. ფასს 9-ით და ფასს 16-ით „იჯარა“).

ფასს 15-ის თანახმად, შემოსავლის აღიარება უნდა მოხდეს საქონლის ან მომსახურების გადაცემისას იმ ოდენობით, რა ოდენობის კომპენსაციასაც გადამცემი მოელის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ. სტანდარტით ასევე დაზუსტდება სავალდებულო განმარტებითი შენიშვნების სრული პაკეტი შემოსავლის ხასიათის, ოდენობისა და ვადების, ასევე მისი განუსაზღვრელობისა და კლიენტებთან შესაბამისი ფულადი ნაკადების შესახებ.

ბანკი არ ელის ფასს 15-ის ვადაზე ადრე მიღებას.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

2016 წლის იანვარში ბასსს-მა გამოსცა ახალი სტანდარტი იჯარის აღრიცხვისთვის - ფასს 16 „იჯარა“. ახალი სტანდარტით მნიშვნელოვნად არ იცვლება იჯარის აღრიცხვა მეიჯარეებისთვის. თუმცა, მოიჯარეებს იგი ავალდებულებს იჯარების უმეტესობის თავიანთ ბალანსზე აღიარებას საიჯარო ვალდებულებების სახით, აქტივების შესაბამისი გამოყენების უფლებით. მოიჯარეებმა ყველა აღიარებული იჯარისთვის ერთიანი მოდელი უნდა გამოიყენონ, თუმცა მათ უფლება აქვთ არ აღიარონ „მოკლევადიანი“ იჯარები და იჯარები „დაბალი ღირებულების მქონე“ აქტივებით. ზოგადად, აღიარებულ იჯარაზე მოგების ან ზარალის აღიარების წესი დღეისათვის მოქმედი ფინანსური იჯარის აღრიცხვის წესის მსგავსი იქნება და საპროცენტო ხარჯი და საამორტიზაციო ანარეცხვების აღიარება ცალკე მოხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება იმ შემთხვევაში, თუ ახალი შემოსავლების სტანდარტის - ფასს 15-ის გამოყენებაც იმავე თარიღით მოხდება.

ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები“

2016 წლის იანვარში ბასს 12-ში ცვლილებების შეტანით ბასსს-მა განმარტა აღრიცხვის მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მაგრამ საგადასახადო მიზნებისთვის თვითღირებულებით შეფასებული სავალო ინსტრუმენტების გადავადებული საგადასახადო აქტივების ბუღალტრული აღრიცხვის წესი. ბანკი არ მოელოს, რომ ცვლილებების მიღება არსებით გავლენას მოახდენს თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“

2016 წლის იანვარში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“, რისი მიზანიც იყო ფინანსური საქმიანობის განმარტებითი შენიშვნების გაუმჯობესება და მომხმარებლების დახმარება ანგარიშვალდებული საწარმოს ლიკვიდურობის მდგომარეობის უკეთ გაგებაში. ახალი მოთხოვნების თანახმად, საწარმო ვალდებული იქნება გააცხადოს საფინანსო საქმიანობის შედეგად თავის ფინანსურ ვალდებულებებში მომხდარი ისეთი ცვლილებები, როგორცაა ფულადი ნაკადებით და არაფულადი მუხლებით (მაგ. უცხოური ვალუტის მერყეობით გამოწვეული მოგება და ზარალი) განპირობებული ცვლილებები. ცვლილება ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან. ამ დროისთვის ბანკი აფასებს ზემოაღნიშნული ცვლილების გავლენას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ბანკი რეგულარულად გადახედავს სესხებსა და მისაღებ ანგარიშებს გაუფასურებასთან მიმართებაში. 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი სასესხო პორტფელი კოლექტიურად შეფასდა (მე-7 შენიშვნა). იმის გამო, რომ კლიენტებისთვის გაცემულ სესხებზე განცდილი ზარალის ისტორიული გამოცდილება ბანკს არ აქვს, იგი კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის ბაზრის საშუალო ზარალის კოეფიციენტებს იყენებდა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

2016 წლის განმავლობაში ბანკმა დაწერა ფინანსური აქტივების გაუფასურების ახალი მეთოდოლოგია, რომლითაც იანგარიშა კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეზერვები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ახალი მეთოდოლოგია ეყრდნობა სასესხო ვალდებულების შეუსრულებლობის ალბათობის შეფასებას. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეზერვები, შესაბამისად, შეადგენდა 2,120 ათას ლარს (2015 წ.: 1,311 ათასი ლარი) და 201 ათას ლარს (2015 წ.: ნული). ახალი მეთოდოლოგიის დაწერვის ეფექტი წმინდა მოგებაზე ბანკმა შეაფასა გაუფასურების რეზერვის 303 ათასი ლარის დამატებითი ხარჯით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-20 შენიშვნაში.

5. ფულადი სახსრები და ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2016	2015
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	656	406
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	665	922
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	3,778	2,159
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტი საკრედიტო დაწესებულებები	2,500	18,795
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7,599	22,282

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის საკრედიტო დაწესებულებებში ლარში გამოხატული მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანგარიშების 46.03%-ს (2015 წლის 31 დეკემბერი: 2.00%). საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებისა და ვადიანი ანაზრების ნაშთი შედგება რეზიდენტ ბანკებში განთავსებული პროცენტის საკორესპონდენტო ანგარიშის 447 ათასი ლარისა და 2,500 ათასი ლარის ოდენობის ნაშთებისგან, შესაბამისად (2015 წლის 31 დეკემბერი: 987 ათასი ლარი და 18,795 ლარი, შესაბამისად), და რეზიდენტ და არარეზიდენტ ბანკებში განთავსებული უპროცენტო საკორესპონდენტო ანგარიშის 896 ათასი ლარისა და 2,435 ათასი ლარის ნაშთებისგან, შესაბამისად (2015 წლის 31 დეკემბერი: 1,140 ათასი ლარი და 32 ათასი ლარი, შესაბამისად).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2016	2015
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაბარი	52,576	8,542
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	30,685	12,610
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	83,261	21,152

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო პროცენტიანი დეპოზიტის გახსნა საკრედიტო დაწესებულების მიერ კლიენტებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 7%-ისა და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 20%-ის ოდენობით, 2016 წლის ივნისიდან (2015 წლის 31 დეკემბერი: 10% და 15%, შესაბამისად).

ვადიანი ანაბრები მოიცავს რეზიდენტ და არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში აშშ დოლარსა და ლარში განთავსებულ ანაბრებს, რომელთა ვადაც 2017 წლის თებერვლიდან 2017 წლის დეკემბრამდე მერყეობს, და საპროცენტო განაკვეთი ლარში გამოხატულ ანაბრებზე 4.0%-5.5%, ხოლო აშშ დოლარში გამოხატულ ანაბრებზე 6.5%-7.2%-ია (2015 წლის 31 დეკემბერი: ერთ ადგილობრივ კომერციულ ბანკში აშშ დოლარში განთავსებული ანაბრები, რომელთა ვადაც მერყეობს 2016 წლის თებერვლიდან 2016 წლის მარტამდე, ხოლო საპროცენტო განაკვეთი 5.5%-ია).

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2016	2015
კერძო საწარმოები	66,767	70,651
უცხო სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	30,129	36,347
ფიზიკური პირები	314	2,915
კლიენტებზე გაცემული სესხები	97,210	109,913
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(2,120)	(1,311)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	95,090	108,602

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა ასეთია:

	2016		
	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,253	58	1,311
დარიცხვა წლის განმავლობაში	796	13	809
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,049	71	2,120
კოლექტიური გაუფასურება	1,204	5	1,209
ინდივიდუალური გაუფასურება	845	66	911
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	8,788	66	8,854
	2015		
	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	399	–	399
დარიცხვა წლის განმავლობაში	3,483	58	3,541
ჩამოწერები	(2,629)	–	(2,629)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,253	58	1,311
კოლექტიური გაუფასურება	1,253	58	1,311

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები. მიღებული უზრუნველყოფის საგნის ძირითადი ტიპები არის უძრავი ქონების იპოთეკა და მშობელი კომპანიისგან მიღებული თავდებობა. ბანკი ასევე იღებს გარანტიებს მშობელი კომპანიებისგან მათი შვილობილ კომპანიებისთვის გაცემული სესხებისთვის.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის მსესხებლების სამი უმსხვილესი ჯგუფისგან მისაღები თანხების საერთო ოდენობა 53,847 ათას ლარს შეადგენდა, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 55.39%-ია (2015 წლის 31 დეკემბერი: სამი სესხის კონცენტრაცია 63,039 ათასი ლარის ოდენობით მთლიანი სასესხო პორტფელის 57.35%-ს შეადგენდა). აღნიშნული სესხებისათვის 467 ათასი ლარის ოდენობის რეზერვი შეიქმნა (2015 წლის 31 დეკემბერი: 374 ლარი). იმ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, რომლებზეც აღიარებულია ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის, 846 ლარს შეადგენდა (2015 წ.: ნული).

გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით ასეთია:

	2016	2015
ვაჭრობა და მომსახურება	48,881	61,775
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	20,664	13,214
ენერჯეტიკა	14,929	24,833
მშენებლობა	8,778	7,176
სამთო მრეწველობა	3,644	-
ფიზიკური პირები	314	2,915
	97,210	109,913

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სავალო ფასიან ქაღალდებს, საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალო ფასიან ქაღალდებს, და ასევე საქართველოსა და აზერბაიჯანში რეგისტრირებული კომპანიებისა და კომერციული ბანკების სავალო ფასიან ქაღალდებს.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები		
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	31,028	38,718
ფინანსური ინსტიტუტების სადეპოზიტო სერტიფიკატი	26,543	12,204
ფინანსური ინსტიტუტების ობლიგაციები	21,541	24,652
კორპორაციული ობლიგაციები	12,969	8,892
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	-	23,528
სადეპოზიტო სერთიფიკატები სებ-ში	-	15,326
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები	92,081	123,320
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი (ა)	(201)	-
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: სესხები და მისაღები ანგარიშები	91,880	123,320

(ა) გაუფასურების რეზერვი უკავშირდება კოლექტიურად შეფასებულ კორპორაციულ ობლიგაციებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2015 წლის 1 ივლისს ბანკის აქტივ-პასივების კომიტეტმა გადაწყვიტა ბანკის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების რეკლასიფიცირება გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიიდან სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში. ცვალებადი საბაზრო პირობებიდან გამომდინარე, ბანკი არ გეგმავს ფასიანი ქაღალდების მომავალში და აპირებს მათ ფლობას მათი სახელშეკრულებო ვადების ამოწურვამდე. რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება 94,516 ათასი ლარი იყო.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიიდან სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში 1 ივლისს გადატანილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულება შეადგენდა 50,866 ათას ლარსა და 53,324 ათას ლარს, შესაბამისად (2015 წლის 31 დეკემბერი: 97,121 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულება და 96,321 ათასი ლარის სამართლიანი ღირებულება).

9. ძირითადი საშუალებები

მოდრაობა ძირითად საშუალებებში შედგებოდა შემდეგისგან:

	ავეჯი და მოწყობილობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა აღჭურვილობა	საიჯარო გაუმჯობესებები	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2015 წ.	1,818	2,279	116	447	1,908	6,568
შემოსვლები	22	111	131	12	4	280
31 დეკემბერი, 2015 წ.	1,840	2,390	247	459	1,912	6,848
შემოსვლები	3	37	66	27	-	133
გასვლები	-	(15)	-	-	-	(15)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	1,843	2,412	313	486	1,912	6,966
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2015 წ.	(718)	(872)	(49)	(141)	(741)	(2,521)
ცვეთის დანარიცხი	(455)	(575)	(59)	(91)	(458)	(1,638)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	(1,173)	(1,447)	(108)	(232)	(1,199)	(4,159)
ცვეთის დანარიცხი	(461)	(616)	(77)	(95)	(461)	(1,710)
გასვლის დანარიცხი	-	11	-	-	-	11
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(1,634)	(2,052)	(185)	(327)	(1,660)	(5,858)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
1 იანვარი, 2015 წ.	1,100	1,407	67	306	1,167	4,047
31 დეკემბერი, 2015 წ.	667	943	139	227	713	2,689
31 დეკემბერი, 2016 წ.	209	360	128	159	252	1,108

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

10. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები	კომპიუტერული პროგრამები	სულ
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2015 წ.	436	768	1,204
შემოსვლები	54	1,061	1,115
გასვლები და ჩამოწერები	(2)	–	(2)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	488	1,829	2,317
შემოსვლები	425	90	515
გასვლები და ჩამოწერები	(16)	(90)	(106)
31 დეკემბერი, 2016 წ.	897	1,829	2,726
დაგროვილი ამორტიზაცია			
1 იანვარი, 2015 წ.	(59)	(48)	(107)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(49)	(137)	(186)
31 დეკემბერი, 2015 წ.	(108)	(185)	(293)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(214)	(174)	(388)
გასვლები და ჩამოწერები	14	1	15
31 დეკემბერი, 2016 წ.	(308)	(358)	(666)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი, 2015 წ.	377	720	1,097
31 დეკემბერი, 2015 წ.	380	1,644	2,024
31 დეკემბერი, 2016 წ.	589	1,471	2,060

11. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2016	2015
სხვა არაფინანსური აქტივები		
წინასწარ გაწეული ხარჯები	365	432
საოპერაციო იჯარაზე გადახდილი ავანსები	170	150
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	16	20
არამატერიალური აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები	4	106
სხვა	8	11
სხვა აქტივები	563	719

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

11. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	223	95
	223	95
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები		
თანამშრომლებზე გასაცემი ხელფასები	1,150	780
გადავადებული შემოსავალი	38	35
საგადასახადო ხარჯები, მოგების გადასახადის გარდა	–	2
	1,188	817
სხვა ვალდებულებები	1,411	912

12. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2016	2015
არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაბრები	39,956	4,793
მშობელი კომპანიის ვადიანი ანაბრები	37,617	64,086
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები	28,030	69,700
რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაბრები	14,478	15,706
მშობელი კომპანიის მიმდინარე ანგარიშები	8,597	1,247
მშობელი კომპანიისგან მიღებული ოვერდრაფტი	3,003	6,397
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	131,681	161,929

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვადიანი ანაბრები არარეზიდენტ კომერციულ ბანკებში შედგებოდა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს აშშ დოლარში გამოხატული ანაბრებისგან (2015 წ.: აშშ დოლარში გამოხატული ერთი ანაბარი არარეზიდენტ ბანკში). 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოთხი რეზიდენტი კომერციული ბანკის მიერ განთავსებული ვადიანი ანაბრები გამოხატულია ლარში და აშშ დოლარში, მათი წლიური საპროცენტო განაკვეთები ლარში 6.50%-დან 6.75%-მდე, ხოლო დოლარში 1.60%-დან 2.50%-მდე მერყეობს და ვადა ეწურება 2017 წლის იანვარში.

13. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	2016	2015
ვადიანი ანაბრები	33,492	11,149
მიმდინარე ანგარიშები	12,532	10,139
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	46,024	21,288
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა (მე-16 შენიშვნა)	757	10,497

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

13. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე (გაგრძელება)

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავდა სამი უმსხვილესი კლიენტის ნაშთებს 27,561 ათასი ლარის ოდენობით, რაც კლიენტთა მიმართ მთლიანი ვალდებულებების 59.88%-ს შეადგენდა (2015 წლის 31 დეკემბერი: 13,984 ათასი ლარი, რაც კლიენტების მიმართ მთლიანი ვალდებულებების 65.69%-ს შეადგენდა).

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით:

	2016	2015
შმენებლობა	21,071	10,893
ფიზიკური პირები	13,356	23
ვაჭრობა და მომსახურება	6,499	4,569
დაზღვევა	4,491	-
ფარმაცევტული ინდუსტრია	314	-
ენერჯეტიკა	256	235
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	37	5,511
სხვა	-	57
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	46,024	21,288

14. გადასახადები

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შედის 2017 წლის 1 იანვრიდან და ვრცელდება საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

ამ ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ხელახლა შეაფასა საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა ამოქმედებაც მოსალოდნელია იმ პერიოდში, როდესაც აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების გასტუმრება ხდება. ბასს 12-ის „მოგების გადასახადი“ თანახმად, ბანკმა გაუნაწილებელი მოგებისთვის გამოიყენა 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთი იმ აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, რომელთა რეალიზაცია ან გასტუმრება მოსალოდნელია 2019 წლის 1 იანვრიდან ცვლილების ამოქმედების პერიოდებში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში ზემოაღნიშნული ცვლილებები ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად, როგორცაა მაგალითად, არასაბაზრო ფასად შესრულებული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება. ასეთი ოპერაციების დაბეგვრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს და 2019 წლის 1 იანვრიდან აღირიცხება საოპერაციო საქმიანობასთან დაკავშირებული გადასახადების მსგავსად. საგადასახადო ცვლილებები, რომლებიც უკავშირდება მსგავსი მოგების განაწილებას, არ ახდენს გავლენას ბანკის 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

მოგების გადასახადის ხარჯი 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოიცავს 599 ათასი ლარის გადავადებულ საგადასახადო ხარჯს (2015 წ.: 1,624 ათასი ლარის გადავადებული საგადასახადო სარგებელი).

2016 და 2015 წლებში ბანკის მოგება იზეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის ხარჯის შედარება ასეთია:

	2016	2015
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე	5,480	638
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	(822)	(96)
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	243	334
გამოუქვითავი ხარჯები	(20)	(53)
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი, გამოქვითული საგასახადო ზარალი, რომელიც მანამდე არ იყო აღიარებული	-	335
ცვლილება აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივში	-	1,104
მოგების გადასახადის (ხარჯი) / სარგებელი	(599)	1,624

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2016 წლის 31 დეკემბრისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის პერიოდში ასეთია:

	2014	მოგება- ზარალის ანგარიშ- გებაში	სხვა სრული შემოსავ- ლის ანგარიშ- გებაში	2015	მოგება- ზარალის ანგარიშ- გებაში	სხვა სრული შემოსავ- ლის ანგარიშ- გებაში	2016
გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
მომდევნო პერიოდებზე							
გადატანილი ზარალი	2,185	(367)	–	1,818	(1,014)	–	804
სხვა ვალდებულებები	14	54	–	68	67	–	135
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	2,199	(313)	–	1,886	(947)	–	939
აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივი	(1,471)	1,471	–	–	–	–	–
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	728	1,158	–	1,886	(947)	–	939
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი							
ძირითადი საშუალებები	(36)	109	–	73	153	–	226
არამატერიალური აქტივები	(22)	(27)	–	(49)	(3)	–	(52)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(762)	368	–	(394)	217	–	(177)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(6)	16	(4)	6	(19)	1	(12)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(826)	466	(4)	(364)	348	1	(15)
გადავადებული საგადასახადო აქტივი/ (ვალდებულება)	(98)	1,624	(4)	1,522	(599)	1	924

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

2014 და 2013 წლებში ბანკმა 10,915 ათასი ლარისა და 3,340 ათასი ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი განიცადა, რომელთა გადატანაც შეიძლება მომდევნო ხუთ წელზე და ვადა 2019 წლის 1 იანვარს ეწურება, თუ არ მოხდა მათი გამოქვითვა. 2016 წლის განმავლობაში ბანკმა გამოქვითა მომდევნო პერიოდებზე გადატანილი 6,760 ათასი ლარის საგადასახადო ზარალი (2015 წ.: 2,233 ათასი ლარი). ხელმძღვანელობამ შეფასების შედეგად დაასკვნა, რომ წინა პერიოდის საგადასახადო ზარალის გადავადებული საგადასახადო აქტივის ამოღება შესაძლებელია, რადგან ბანკი 2015 წლიდან დასაბეგრ მოგებას იღებს.

15. კაპიტალი

მშობელმა კომპანიამ ბანკის სააქციო კაპიტალში შენატანი განახორციელა ლარში და უფლებამოსილია დივიდენდები და კაპიტალის ნებისმიერი განაწილება მიიღოს ლარში.

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნებადართული, გამოშვებული და მთლიანად გადახდილი კაპიტალი 103,000 ათას ლარს შეადგენდა, რომელიც შედგებოდა 1.00 ლარის ნომინალური ღირებულების 103,000,000 ჩვეულებრივი აქციისგან. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილების გამოცხადება ბანკის მშობელ კომპანიას შეუძლია მხოლოდ ბანკის წმინდა მოგებიდან, რომელიც ასახულია ბანკის მიერ საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბანკი ვალდებულია, ოფიციალურად აცნობოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს დივიდენდების გამოცხადების შესახებ, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი იტოვებს უფლებას, შეაჩეროს ან შეზღუდოს დივიდენდების განაწილება, თუ ბანკი დაარღვევს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებს.

2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა (2015 წ.: ნული).

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

2015 წლის 1 ივლისს ბანკმა მოახდინა თავისი ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდის რეკლასიფიცირება გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიიდან სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიაში. რეკლასიფიკაციის თარიღისთვის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების გადაფასების შედეგად მიღებული მოგება/(ზარალი) თანდათანობით გადაიტანება მოგებასა და ზარალში, როდესაც რეკლასიფიცირებული ფასიანი ქაღალდები ამოწურვის ვადას უახლოვდება.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

16. პირობითი ვალდებულებები

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. ეს შეიძლება შეეხოს ისეთ ოპერაციებსა და საქმიანობასაც, რომლებიც ადრე ეჭვქვეშ არ დამდგარა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. სახელმწიფო ორგანოებს უფლება აქვთ, საგადასახადო კუთხით შეამოწმონ ფისკალური პერიოდები, კერძოდ - შემოწმების წლიდან წინა სამი კალენდარული წელი. ზოგ შემთხვევაში შემოწმებამ შეიძლება უფრო დიდი პერიოდის მოიცვას.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის მოქმედ შესაბამის კანონმდებლობას ადეკვატურად განმარტავს და რომ ბანკს დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

პირობითი ვალდებულებები

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირობითი ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	2016	2015
საკრედიტო ვალდებულებები		
გაცემული გარანტიები	13,026	22,326
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	5,230	443
აკრედიტივები	318	359
	18,574	23,128
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
არაუგვიანეს 1 წლისა	1,723	1,525
1-დან 5 წლამდე	8,016	625
პირობითი - 5 წელზე მეტი	868	-
	10,607	2,150
გამოკლებული: გარანტიებისა და აკრედიტივების ანარიცხები	(85)	-
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	29,096	25,278
გამოკლებული: გამოშვებული გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ანაზრები (მე-13 შენიშვნა)	(757)	(10,497)
პირობითი ვალდებულებები	28,339	14,781

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

17. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
გარანტიები	285	299
შემოსავალი საბროკერო ოპერაციებიდან	152	163
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	126	72
საკასო ოპერაციები	21	13
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	2	-
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	586	547
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(161)	(119)
პლასტიკური ბარათები	(82)	(56)
გარანტიები	(82)	(45)
საკასო ოპერაციები	(16)	(19)
შემოსავალი საბროკერო ოპერაციებიდან	(1)	(1)
საკომისიო ხარჯი	(342)	(240)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	244	307

18. თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	2016	2015
ხელფასები	3,658	3,160
პრემიები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	1,525	1,329
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	5,183	4,489
საოპერაციო იჯარა	1,479	1,341
პროფესიული მომსახურება	1,214	912
სარეკლამო ხარჯი	587	412
თანამშრომელთა გადამზადება	253	190
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	146	155
კომუნალური ხარჯები	112	117
მგზავრობისა და სამივლინებო ხარჯები	84	122
დაზღვევა	77	35
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	58	69
ტექნიკური მომსახურება და ექსპლუატაცია	37	38
საწევრო შენატანები	35	26
საგადასახადო ხარჯები, მოგების გადასახადის გარდა	19	34
საკომუნიკაციო ხარჯები	3	62
სხვა	205	208
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	4,309	3,721

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა

შესავალი

ამ პროცესს გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის შემოსავლიანობისათვის და მისი თითოეული წევრი ანგარიშვალდებულია მასთან ან მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე. რისკის მართვის ზომებს ბანკი ყოფს მოსალოდნელი და მოულოდნელი ზარალის მიხედვით. მოსალოდნელი ზარალებისთვის, ჩვეულებრივ, იქმნება რეზერვები საკრედიტო რისკის პოლიტიკაში აღწერილი წესით. მოულოდნელი ზარალების თავის დასაცავად ბანკი თავის კაპიტალს იყენებს. ბანკის საქმიანობას ახასიათებს ფინანსური რისკი, რომელიც იყოფა საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებად, საოპერაციო რისკად, და საბაზრო რისკად. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე. რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე საბოლოო პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს ეკისრება. რისკების მართვას და ზედამხედველობას ახორციელებს ბანკის სხვადასხვა განყოფილება და კომიტეტი.

რისკის მართვა

რისკის მართვის განყოფილებას ევალება რისკის მართვის სისტემის განსაზღვრა, დანერგვა და მართვა.

აქტივ-პასივების კომიტეტი

აქტივ-პასივების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების, და მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. იგი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის დაფინანსების, ლიკვიდურობის, საპროცენტო განაკვეთისა და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

რისკის მართვის პროცესებს მთელ ბანკში შემოწმებას მუდმივად უტარებს შიდა აუდიტის განყოფილება. იგი ამოწმებს პროცედურობის ადეკვატურობას, მათ სტრუქტურას და ეფექტურობას, ასევე ბანკის შესაბამისობას მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან და შიდა პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტის ფუნქციებს ასრულებენ მშობელი კომპანიის შესაბამისი აუდიტორული კომიტეტის წევრები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკების მართვის სტრუქტურა (გაგრძელება)

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებზე, მართავს და ზედამხედველობას უწევს ბანკის სხვა განყოფილებების მიერ რისკებთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კონტროლის ფუნქციების შესრულებას, რომლებიც უკავშირდება კონტროლის საერთო გარემოს, ხელით შესრულებული, ტექნოლოგიებზე დამოკიდებული ან კომპიუტერული პროგრამების მეშვეობით კონტროლის მექანიზმებს, რისკის გამიზნულად ან უნებლიეთ არასწორად შეფასებას, თაღლითობის, ან ქონების მითვისების რისკს, ინფორმაციის დაცვას, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას, და სხვ.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს. რისკებთან დაკავშირებით ყველა განყოფილება ანგარიშვალდებულია აქტივ-პასივების კომიტეტის მიმართ. შესაბამისი შეხვედრები თვეში ერთხელ ტარდება.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულება. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს. საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება გარანტიის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი იმართება ბანკის შიდა საკრედიტო მიმოხილვის სისტემით.

მაღალი რეიტინგის კლიენტებზე გაცემული სესხებია ის სესხები, რომელთა ძირითადი თანხა და პროცენტი დროულად გადაიხდება, მსესხებლებს აქვთ საკმარისი კაპიტალი და კრედიტუნარიანობა. ეს კატეგორია მსესხებელს ენიჭება, თუ ის ფინანსურად ძლიერია და საკმარისი კაპიტალი აქვს გაუთვალისწინებელი შემთხვევებისგან თავის დასაცავად, ასრულებს მოგების გეგმას და აქვს საკმარისი ფულადი სახსრები, რომ დროულად დაფაროს დავალიანება, ზემოაღნიშნულის ჩათვლით.

სტანდარტული დონე ენიჭება ისეთ სესხებს, რომლებიც არის საკმარისად დაცული, მაგრამ პოტენციურად სუსტი, რადგან სესხის გაცემის დროისთვის მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობა და კრედიტუნარიანობა სტაბილური იყო, მაგრამ ამჟამად შეიმჩნევა გარკვეული ნაკლოვანებები და ტენდენციები, რომლებმაც, თუ არ გამოსწორდა, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მსესხებლის უნარს, დროულად დაფაროს სესხი.

ქვესტანდარტული დონე ენიჭება ისეთ სესხებს, რომლებიც არასაკმარისად არის დაცული კაპიტალით, მსესხებლის გადახდისუნარიანობით, ან უზრუნველყოფის საგნით. ქვესტანდარტულ სესხს აქვს ისეთი სისუსტეები თუ პრობლემები, რომლებიც საფრთხეს უქმნის ან ექვევებ ამცენებს სასესხო დავალიანების დაფარვას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	შენიშ- ვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ინდივიდუ- ალურად გაუფასურებული	სულ 2016
		მაღალი შეფასება 2016	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება 2016		
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	83,261	–	–	83,261
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	88,356	–	8,854	97,210
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	89,050	3,031	–	92,081
სულ		260,667	3,031	8,854	272,552

	შენიშ- ვნები	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული		ინდივიდუ- ალურად გაუფასურებული	სულ 2015
		მაღალი შეფასება 2015	სტანდარტული შეფასება 2015		
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	21,152	–	–	21,152
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	109,913	–	–	109,913
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	117,105	6,215	–	123,320
სულ		248,170	6,215	–	254,385

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტი ვადით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში. გარდა ამისა, ყურადღება ექცევა რაიმე სახის მიმდინარე სირთულეს კონტრაგენტის ფულადი სახსრების მიმოქცევაში, კრედიტუნარიანობის გაუარესებას და ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურებული სესხების შეფასებას ბანკი ახორციელებს ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვების მიხედვით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ბანკი ადგენს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაში იღებენ კონტრაგენტის ბიზნესგეგმის მდგრადობას, მის უნარს გადალახოს ფინანსური სირთულეები, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებს გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ მხარდაჭერას, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიღების დროს. გაუფასურების ზარალი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებები არ მიიქცევს ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების რეზერვი ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში მიუხედავად იმისა, რომ ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. კოლექტიური შეფასება ხდება ვადაგადაცილების საპროცენტო განაკვეთის მოდელის გამოყენებით, რა შემთხვევაშიც გაუფასურების რეზერვი გამოითვლება მსგავსი თვისებების მქონე იმ აქტივების პროცენტულ წილზე დაყრდნობით, რომლებიც მნიშვნელოვნადაა ვადაგადაცილებული.

გაუფასურების ზარალი ისეთ გარებალანსურ ვალდებულებებზე, როგორცაა გარანტიები და აკრედიტივები, გამოითვლება ბალანსზე არსებული პორტფელიდან მიღებული პარამეტრების გამოყენებით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2016			2015			
	საქარ- თველო	სხვა არა-ეგთო	სულ	საქარ- თველო	ეგთო	სხვა არა-ეგთო	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5,164	2,435	7,599	22,250	3	29	22,282
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	78,236	5,025	83,261	21,152	–	–	21,152
კლიენტებზე გაცემული სესხები	95,090	–	95,090	108,602	–	–	108,602
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	88,860	3,020	91,880	117,105	–	6,215	123,320
	267,350	10,480	277,830	269,109	3	6,244	275,356
ვალდებულებები							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,500	128,181	131,681	85,407	2	76,520	161,929
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	8,874	37,150	46,024	21,288	–	–	21,288
სხვა ვალდებულებები	223	–	223	91	4	–	95
	12,597	165,331	177,928	106,786	6	76,520	183,312
წმინდა აქტივები/(ვალდებუ- ლებები)	254,753	(154,851)	99,902	162,323	(3)	(70,276)	92,044

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. მშობელი კომპანიისგან მოზიდული სახსრები ბანკის საქმიანობას უახლოეს მომავლში საკმარისად უზრუნველყოფს. ბანკის აქტივებს მართავს ისე, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდურობა და ყოველდღიურად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებსა და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ბანკი ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის დაგირავებაც შესაძლებელია ფულადი სახსრების გაუთვალისწინებელი დეფიციტის შემთხვევაში სებ-იდან სესხის აღების მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს კოეფიციენტები იყო:

	2016, %	2015, %
ლკ- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო მოცულობა)	39.05	34.12

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ შეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

<i>2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	105,866	26,474	-	-	132,340
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	29,084	15,578	1,714	-	46,376
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	223	-	-	-	223
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	135,173	42,052	1,714	-	178,939

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	141,430	987	21,214	–	163,631
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	20,636	2,919	–	–	23,555
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	95	–	–	–	95
სულ					
არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	162,161	3,906	21,214	–	187,281

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება. გამოშვებული ფინანსური საგარანტიო კონტრაქტების შემთხვევაში, გარანტიის მაქსიმალური თანხა ნაწილდება იმ ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, როდესაც შესაძლებელი იქნება გარანტიის გამოთხოვნა.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2016	18,255	–	319	–	18,574
2015	22,769	359	–	–	23,128

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების დინამიკა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში კონცენტრაციის გარდა, ბანკს არ აქვს საბაზრო რისკის არავითარი მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ჯგუფის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. ბანკს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

<i>ვალუტა</i>	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2016	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2016	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2015	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2015
აშშ დოლარი	15%/(15%)	1,070/(1,070)	15%/(15%)	105/(105)
აზერბაიჯანული მანათი	15%/(15%)	75/(75)	15%/(15%)	15/(15)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ბანკის კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან.

ეფექტი ერთი წლის დასაბეგრ მოგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის შემცირება
2016	1,159
2015	1,303

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ დინამიკაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნავარაუდები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. 2015 წელს ბანკი არ ფლობდა ცვლადი განაკვეთის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	ზრდა/(კლება) საბაზისო ერთეულებში 2016	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2016
ლარი	100/(100)	168/(168)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლის სისტემა ითვალისწინებს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, ხელმისაწვდომობას, უფლებამოსილების მინიჭებისა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

20. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის ბანკი შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან საბაზრო მონაცემებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი იერარქიული დონეების მიხედვით:

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7,599	–	–	7,599
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	83,261	83,261
კლიენტებზე გაცემული სესხები	–	–	95,090	95,090
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	3,020	88,860	91,880

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	–	–	131,681	131,681
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	–	–	46,024	46,024

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	22,282	–	–	22,282
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	21,152	21,152
კლიენტებზე გაცემული სესხები	–	–	108,602	108,602
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	6,215	117,105	123,320

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	–	–	161,929	161,929
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	–	–	21,288	21,288

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებუ- ლება 2016 წ.	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2016	აუღია- რებელი მოგება/ (ზარალი) 2016 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება 2015 წ.	სამარ- თლიანი ღირებუ- ლება 2015 წ.	აუღია- რებელი მოგება/ (ზარალი) 2015 წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7,599	7,599	–	22,282	22,282	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	83,261	83,261	–	21,152	21,152	–
კლიენტებზე გაცემული სესხები	95,090	95,090	–	108,602	108,602	–
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	91,880	94,704	2,824	123,320	121,500	(1,820)
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	131,681	131,681	–	161,929	161,929	–
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	46,024	46,024	–	21,288	21,288	–
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			2,824			(1,820)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ბანკის ყველა ფინანსური აქტივი, კლიენტებზე გაცემული სესხებისა (ე. ი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ) და ფინანსური ვალდებულებების (ვალდებულებები კლიენტების მიმართ) გარდა ან ლიკვიდურია, ან საანგარიშგებო თარიღიდან 3 თვეში ეწურება ვადა.

კლიენტებზე გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება დგინდება მათი პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთსა და ანალოგიურ ფინანსურ აქტივებზე მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული დაუფარავი სესხების უმეტესობა გაცემული იყო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით და 12-თვიანი ვადით, რომელიც იწურებოდა 2016 წლის 31 დეკემბერს, ხოლო 2015 წელს გაცემული სესხების სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთები უახლოვდებოდა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისად, მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოადგენს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა აღრიცხული. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების - სესხებისა და მისაღები ანგარიშების სამართლიანი ღირებულება მიიღება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირების შედეგად, ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ მე-19 შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	2016			2015		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7,599	–	7,599	22,282	–	22,282
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	83,261	–	83,261	21,152	–	21,152
კლიენტებზე გაცემული სესხები	50,747	44,343	95,090	26,130	82,472	108,602
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	63,163	28,717	91,880	62,282	61,038	123,320
ძირითადი საშუალებები	–	1,108	1,108	–	2,689	2,689
არამატერიალური აქტივები	–	2,060	2,060	–	2,024	2,024
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	–	924	924	–	1,522	1,522
სხვა აქტივები	384	179	563	604	115	719
სულ	205,154	77,331	282,485	132,450	149,860	282,310
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	131,681	–	131,681	142,147	19,782	161,929
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	44,404	1,620	46,024	21,288	–	21,288
გარანტიებისა და აკრედიტივების ანარიცხები	85	–	85	–	–	–
სხვა ვალდებულებები	1,411	–	1,411	912	–	912
სულ	177,581	1,620	179,201	164,347	19,782	184,129
წმინდა	27,573	75,711	103,284	(31,897)	130,078	98,181

22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2016			2015		
	უმალესი ხელმძღვანელობის წარმომადგენლები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	მშობელი კომპანია	უმალესი ხელმძღვანელობის წარმომადგენლები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	მშობელი კომპანია
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,435	–	–	29	–	–
ძირითადი საშუალებები	21	–	–	–	–	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	5,025	–	–	–
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(49,218)	–	(39,956)	(71,730)	–	–
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	–	(7,259)	(23,027)	–	(1)	(42)
სხვა ვალდებულებები	(2)	–	–	–	–	–

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	2016			2015
	უმალესი ხელმძღვანელობის წარმომადგენლები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	მშობელი კომპანია	მშობელი კომპანია
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	50	–	–	44
საკომისიო ხარჯი	84	–	–	53
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	72	–
მოთხოვნებიდან	–	–	–	–
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	1,911	–	277	2,178
კლიენტების მიმართ ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	–	105	396	–
პროფესიული გასამრჯელო	–	–	–	5

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2016	2015
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	1,251	1,029

2016 წლისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი შედგებოდა ბანკის დირექტორთა საბჭოს 3 წევრისგან.

23. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია (i) ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა სეზ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან (ii) ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ შენარჩუნება (iii) კაპიტალის საკმარისი დონის შენარჩუნება, რომ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შეადგინოს სულ მცირე 10.80% (2015 წ.: 11.4%). სეზ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც წარმოდგენილია შესაბამისი გაანგარიშებები და ხელმოწერილია ბანკის მთავარი ბუღალტრის ან ფინანსური დირექტორის მიერ, რის შემდეგაც იგზავნება სეზ-ში.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით.

სეზ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სეზ-ის მოთხოვნით ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 10.80%-იანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (2015 წ.: 11.4%) და 7.2%-იანი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (2015 წ.: 7.6%). 2016 წლის 31 დეკემბრისა და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

	შენიშ- ვნები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2016 წ. სებ-ის მიხედვით
საწესდებო კაპიტალი	15	103,000	–	103,000
წინა წლების დაგროვილი დანაკლისი გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა		(4,527)	(4,632)	(9,159)
10	(2,060)	–	(2,060)	
ძირითადი კაპიტალი		96,413	(4,632)	91,781
მიმდინარე წლის შემოსავალი		4,881	2,483	7,364
საერთო რეზერვები		2,406	(356)	2,050
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		7,287	2,127	9,414
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან		–	–	–
სულ კაპიტალი		103,700	(2,505)	101,195
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				218,136
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				42.08%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				46.39%

	შენიშ- ვნები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2015 წ. სებ-ის მიხედვით
საწესდებო კაპიტალი	15	103,000	–	103,000
წინა წლების დაგროვილი დანაკლისი გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა		(6,789)	(5,063)	(11,852)
10	(2,024)	–	(2,024)	
ძირითადი კაპიტალი		94,187	(5,063)	89,124
მიმდინარე წლის შემოსავალი		2,262	431	2,693
საერთო რეზერვები	7	1,311	1,131	2,442
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		3,573	1,562	5,135
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან		–	–	–
სულ კაპიტალი		97,760	(3,501)	94,259
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				215,933
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				43.65%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				41.27%

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი შედგება ძირითადი კაპიტალისგან, რომელიც თავის მხრივ მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, მიმდინარე წლის მოგების ჩათვლით. ფას-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად. მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის კიდევ ერთი კომპონენტია დამატებითი კაპიტალი, რომელშიც შედის სუბორდინირებული ვალი და გადაფასების რეზერვი.

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასებისას ყველა ბანკმა უნდა დააკმაყოფილოს ბაზელ 2-ის რეგულაციები. ეს ნიშნავს, რომ მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი არანაკლებ 10.50%-ისა უნდა იყოს, ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი არანაკლებ 7.00%-ისა, ხოლო პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი - არანაკლებ 8.50%-ისა. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ბაზელ 2-ის მიხედვით იყო:

	შენიშ- ვნები	31 დეკემბერი, 2016 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2016 წ. სებ-ის მიხედვით
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	15	103,000	–	103,000
წინა წლების დაგროვილი დანაკლისი გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა		(4,527)	(4,632)	(9,159)
10	(2,060)	–	(2,060)	
მიმდინარე წლის შემოსავალი		4,881	2,483	7,364
ძირითადი პირველადი კაპიტალი		101,294	(2,149)	99,145
პირველადი კაპიტალი		101,294	(2,149)	99,145
დამატებითი კაპიტალი		2,406	(356)	2,050
სულ საზედამხედველო კაპიტალი		103,700	(2,505)	101,195
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				296,917
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				34.08%
პირველადი კაპიტალი/პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				33.39%

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

2016 წლის ფინანსური ანგარიშგების
განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

23. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი (გაგრძელება)

	შენიშ- ვნები	31 დეკემბერი, 2015 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2015 წ. სებ-ის მიხედვით
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	15	103,000	–	103,000
წინა წლების დაგროვილი დანაკლისი		(6,789)	(5,063)	(11,852)
გამოკლებული: არამატერიალური				
აქტივები, წმინდა	10	(2,024)	–	(2,024)
მიმდინარე წლის შემოსავალი		2,262	431	2,693
ძირითადი პირველადი კაპიტალი		96,449	(4,632)	91,817
პირველადი კაპიტალი		96,449	(4,632)	91,817
დამატებითი კაპიტალი		1,311	1,131	2,442
სულ საზედამხედველო კაპიტალი		97,760	(3,501)	94,259
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				239,946
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				39.28%
პირველადი კაპიტალი/პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				38.27%